ihu baptizato et orante: apertum est
celum. et descendit sps scs corpo
rali specie sicut columba in ip
sum. et uox de celo facta est.
Tu es filius meus dilectus: in te com
l. xiiii a. i i placuit michi. Et ipse ihs erat
incipiens quasi annorum trigin
ta: ut putabatur filius ioseph.
Qui fuit heli. qui fuit mathat.
qui fuit leui. Qui fuit melchi.
qui fuit ianne. qui fuit ioseph. l. xv
Qui fuit mathathie. qui fuit a. xv a. vii
amos. qui fuit naum. Qui fu
it esli. qui fuit nagge. qui fuit
maath. Qui fuit mathathie. l. xvi
qui fuit semei. qui fuit ioseph. a. xvi
Qui fuit iuda. qui fuit iohan
na. qui fuit resa. Qui fuit zo
robabel. qui fuit salathiel. qui
fuit neri. Qui fuit melchi. qui
fuit addi. qui fuit cosam. Qui
fuit helmodam. qui fuit er.
qui fuit ihesu. Qui fuit elie
zer qui fuit iorim. qui fuit
mathat. Qui fuit leui. qui
fuit symeon. qui fuit iuda.
Qui fuit ioseph. qui fuit iona.
qui fuit heliachim. Qui fuit
melea. qui fuit menna. qui fuit
mathata. Qui fuit nathan.
qui fuit dauid qui fuit iesse.
Qui fuit obed. qui fuit booz.
qui fuit salmon. Qui fuit na
ason. qui fuit ammadab. qui
fuit aram. Qui fuit esrom. qui
fuit phares. qui fuit iude.
Qui fuit iacob. qui fuit ysaac.
qui fuit abrahe. Qui fuit tha

re. qui fuit nachor. qui fuit
seruch. Qui fuit ragau. qui fu
it phaleg. qui fuit heber. Qui
fuit sale. qui fuit cainan. qui
fuit arfaxath. Qui fuit sem.
qui fuit noe. qui fuit lamech.
Qui fuit matusale. qui fuit
enoch. qui fuit iared. Qui fuit
malalehel. qui fuit cainan. qui
fuit enos. Qui fuit seth. qui fu
it adam. qui fuit dei. Ihs autem iiij.
plenus spu sco regressus est ab
iordane: et agebatur in spu in
desertum diebus quadraginta. et
temptabatur a diabolo. Et nichil
manducauit in diebus illis. et
consummatis illis esuriit. Dixit
autem illi diabolus. Si filius dei
es: dic ut lapides isti panes fiant.
Et respondit ad illum ihs. Scrip
tum est quia non in pane solo ui
uit homo: sed in omni uerbo dei.
Et duxit illum diabolus in montem
altissimum: et ostendit illi omnia
regna orbis terre in momento
temporis. et ait ei. Tibi dabo po
testatem hanc uniuersam et glo
riam illorum: quia michi tradita
sunt. et cui uolo do illa. Tu ergo
si adoraueris coram me: erunt
tua omnia. Et respondens ihs:
dixit illi. Scriptum est. Dominum deum
tuum adorabis: et illi soli seruies.
Et duxit illum in hierusalem et sta
tuit eum supra pinnam templi: et
dixit illi. Si filius dei es: mitte
te hinc deorsum. Scriptum est enim
quod angelis suis mandauit de

te ut conseruent te: et quia in
manib; tollent te. ne forte offen
das ad lapidem pedem tuũ. Et
respondens ihs: ait illi. Dictũ
est. Non temptabis dnm dm
tuum. Et consũmata omi tep
tatione: diabolus recessit ab
k xvii ã xxiii ã xxvii i xlvi illo usq; ad tempus. Et egressus
est ihs in uirtute sps in galileam:
et fama exijt p uniuersam regi
onem de illo. et ipse docebat in
sinagogis eorũ. et magnificaba
k xviii tur ab omnibus.
Et uenit nazareth ubi erat
nutritus. et intrauit sedm con
suetudinẽ suã. die sabbati in
sinagogã: et surrexit legere.
et traditus est illi liber ysaie
pphe. Et ut reuoluit librum:
inuenit locũ ubi scriptũ erat.
Sps dni sup me. pter qd unxit
me: euangelizare paupibus
misit me. Sanare contritos cor
de. predicare captiuis remissio
nẽ. et cecis uisum. dimittere cõ
fractos in remissionẽ. predicare
annũ dni acceptũ. et diem re
tributionis. Et cum plicuisset
librũ reddidit ministro et se
dit: et omnium in synagoga
oculi erant intendentes in eũ.
Cepit autẽ dicere ad illos: qa
hodie impleta est hec scriptu
ra in aurib; urĩs. Et omis te
k xviiii ã cxli ã l i lviiii stimoniũ illi dabant: et mira
bant in uerbis gre que pcede
bant de ore ipsius. et dicebãt.
Nonne hic est filius ioseph:

k xx Et ait illis. Utiq; dicetis michi hãc
similitudinẽ. Medice: cura te ip
sum. Quanta audiuimus facta
in capharnaũ: fac et hic in patria
k xxi ã cxlii ã li i xxxv tua. Ait autẽ. Amn dico uobis:
quia nemo pphã acceptus est
k xxii in patria sua. In ueritate dico
uobis: multe uidue erant in
dieb; helie in isrl. quando clau
sum est celũ. annis trib; et men
sibus sex. cũ facta est fames ma
gna in omi terra. et ad nullã
illarũ missus est helyas. nisi in
sarepta sydonie ad mulierẽ ui
duam. et multi lepsi erant in
isrl sub helyseo ppha. et nemo eo
rum mundatus est nisi naaman
syrus. Et repleti sunt omis in sy
nagoga ira: hec audientes. Et
surrexerunt et eiecerunt eũ
extra ciuitatẽ: et duxerunt il
lum usq; ad supcilium montis.
supra quẽ ciuitas illorũ erat
edificata. ut precipitarent eũ.
Ipse autẽ transiens p medium
illorum ibat.
k xxiii ã xv Et descendit in capharnaũ
ciuitatẽ galilee: ibiq; docebat
k xxiiii ã lxxii ã xiii illos sabbatis. Et stupebant in
doctrina eius: quia in potesta
k xxv ã xiiii te erat sermo ipsius. Et in si
nagoga erat homo habens de
monium inmundũ: et excla
mauit uoce magna dicens. Si
ne. quid nobis et tibi ihu naza
rene: Uenisti pdere nos. Scio
te quis sis. Scs dei. Et increpa
uit illi ihs dicens. Obmutesce

et exi ab illo. Et cū piecisset illum
demoniū immundū: exiit ab illo.
nichilq; eum nocuit. Et factus est
pauor in omīb;: et colloquebant᷑
ad inuicem dicentes. Qđ est hoc
uerbū quia in potestate et uirtu-
te impat immundis spiritibus.
et exeunt: Et diuulgabat᷑ fama
de illo: in omnē locū regionis.
Lxxxvi āi lxvii āi xv Surgens autē ihs de synagoga:
introiuit in domū symonis. So-
crus autē symonis tenebat᷑ ma-
gnis febrib;: et rogauerunt illū
p ea. et stans sup illam impauit
febri et dimisit illam. et conti-
nuo surgens ministrabit illis.
Cum sol autē occidisset: omnes
qui habebant infirmos uariis
languorib; ducebant illos ad
eum. At ille singulis manus im-
ponens curabat eos. Exibant
Lxxxvii āi xvi autē etiam demonia a multis:
clamantia et dicentia qīa tu es
xp̄c filius dei. Et increpans n̄
sinebat ea loqui: quia sciebāt
Lxxxviii āi xvii ipsum esse xp̄m. Facta autē die
egressus ibat in desertū locum:
et turbe requirebant eū. et
uenerunt usq; ad ipsum. et de-
tinebant illū: ne discederet ab
eis. Quib; ille ait: quia et aliis
ciuitatib; oportet me euange-
lizare regnum dei. qīa ideo mis-
sus sum. Et erat predicans in si-
nagogis galilee.
Lxxxix Factum est autē cum turbe
irruerent in eum ut audirent
uerbū dei. et ipse stabat sec̄s sta-
gnū genesareth. Et uidit duas naues

stantes sec̄

stagnū. Piscatores autē descen-
derant: et lauabant retia. As-
cendens autē in unam nauim.
que erat symonis: rogauit eū
a terra reducere pusillū. et se-
dens docebat de nauicula tur-
Lxxx āi lxxviii bas. Ut cessauit autē loq: dix
ad symonē. Duc in altū: et la-
xate retia ura in capturā. Et
respondens symon: dixit illi.
Preceptor. p totā noctē laborā-
tes nichil cepimus: in uerbo au-
tem tuo laxabo rete. Et cū hoc
fecissent: concluserunt piscīu
multitudinē copiosam. Rum-
pebatur autē rete eorū: et an-
nuerunt sociis qui erant in alia
naui ut uenirent et adiuua-
rent eos. et uenerunt et imple-
uerunt ambas nauiculas ita ut
Lxxxi mergerentur. Quod cū uideret
symon petrus: pcidit ad genua
ihu dicens. Exi a me: quia ho-
mo peccator sum dn̄e. Stupor
eñ circumdederat eum et om-
nes qui cū illo erant: in cap-
tura piscīu quā ceperant. Simi-
liter autē iacobum et iohan-
nem filios zebedei: qui erant
Lxxxii āi lxxi āi x socii symonis. Et ait ad sy-
monem ihs. Noli timere ex
hoc iam homines eris capiens.
Et subductis ad terrā nauib;:
relictis omib; secuti sunt eum.
Lxxxiii āi lxiii āi xviii Et factū est cū esset in
una ciuitatū: ecce uir plenus
lepra. et uidens ihm et pcidens
in faciem rogauit eum dicens.

Dn̄e si uis: potes me mundare.
Et extendens manũ: tetigit illũ
dicens. Volo. Mundare. Et con
festim lepra discessit ab illo. Et
ipse precepit illi ut nemini di
ceret: sed uade ostende te sa
cerdoti. et offer ꝓ emundatio
ne tua sicut precepit moyses
ł xxxiii m̄ xxxiii m̄ xxxvii i xlvi in testimonium illis. Perambu
labat autẽ magis sermo de illo:
et conueniebant turbe multe
ut audirent et curarentur ab in
ł xxxv m̄ cxlviii m̄ lxvi firmitatib; suis. Ipse autẽ
secedebat in desertũ: et orabat.
Fo. ł xxxvi m̄ cliii m̄ lxviii Et factum est in una dierũ
et ipse sedebat docens: et erãt
pharisei sedentes et legis docto
res qui uenerant ex omni castel
lo galilee. et iudee. et hierlm̄.
et uirtus erat dñi ad sanandũ
ł xxxvii m̄ lx m̄ xx i xxxviii eos. Et ecce uiri portantes in le
cto hominẽ qui erat paraliti
cus: et querebant eũ inferre.
et ponere ante eum. Et n̄ inue
nientes qua parte eũ inferrẽt
pre turba: ascenderunt sup
tectũ. et ꝑ tegulas summiserũt
illum cum lecto in medio ante
ihm̄. Quorũ fidẽ ut uidit: dixit.
Homo remittuntur tibi peccata
tua. Et ceperunt cogitare scribe
et pharisei: dicentes. Quis est
hic qui loquitur blasphemias?
Quis potest dimittere peccata
nisi solus deus? Ut cognouit
autẽ ihs cogitationes eorũ: re
spondens dixit ad illos. Quid co
gitatis in cordib; uris? Quid
est facilius dicere dimittuntur
tibi peccata. an dicere surge et
ambula? Ut autẽ sciatis quia
filius hominis habet potestatẽ
in terra dimittere peccata: ait
paralitico. tibi dico surge. tolle
lectũ tuũ et uade in domũ tuã.
Et confestim surgens corã illis:
tulit in quo iacebat. et abiit in
domũ suã magnificans dm̄.
Et stupor apprehendit omnes:
et magnificabãt dm̄. Et repleti
sunt timore: dicentes. quia ui
dimus mirabilia hodie.
ł xxxviii m̄ lxxi m̄ xvi Et post hec exiit et uidit pub
licanum nomine leui sedentẽ
ad teloneũ: et ait illi. Sequere
me. Et relictis omnib;: surgens
ł xxxviiii m̄ lxxii m̄ xxii secutus est eum. Et fecit ei con
uiuium magnũ leui in domo
sua: et erat turba multa pub
licanorũ et aliorũ qui cũ illis
erant discumbentes. Et mur
murabant pharisei et scribe
eorũ: dicentes ad discipulos ei.
Quare cũ publicanis et pecca
torib; manducatis et bibitis?
ł xl m̄ lxxiii m̄ xxiii Et respondens ihs: dixit ad illos.
Non egent qui sani sunt medi
co: sed qui male habent. Non
ueni uocare iustos: sed peccato
res in penitentiã. At illi dixe
runt ad eũ. Quare discipli io
hannis ieiunant frequenter
et obsecrationes faciunt. simi
liter et phariseorũ. tui autem
edunt et bibunt? Quib; ipse
ait. Numquid potestis filios spon

si dum cum illis est sponsus face-
re ieiunare? Venient autē di-
es. et cum ablatus fuerit ab eis
sponsus: tunc ieiunabunt in
illis dieb;. Dicebant autē et simi-
litudinē ad illos: quia nemo cō-
missuram a uestimento nouo
immittit in uestimentū uetus.
Alioqn et nouum rumpit: et
ueteri n̄ conuenit cōmissura.
a nouo. Et nemo mittit uinū
nouū in utres ueteres. Alioqn
rūpet uinum nouum utres. et
ipsum effundetur et utres pibūt.
sed uinū nouum in utres nouos
mittendū est. et utraq; conser-
uant. Et nemo bibens uetusta-
tum uult nouum. Dicit enī. Ve-
tus est melius. vi.
l. xli · a. cxiii · a. xxxiii Factum est autē sabbato secūdo
primo cum transiret p sata:
uellebant discipli eius spicas et
manducabant confricantes ma-
nibus. Quidam autē phariseorū:
dicebant illis. Quid facitis qd nō
licet in sabbatis? Et respondens
ihs ad eos: dixit. Nec hoc legistis
quod fecit dauid cum esurisset ip-
se et qui cum eo erant. quomō
intrauit in domū dei et panes
ꝓpositionis sumpsit. et mandu-
cauit et dedit his qui cū ipso
erant. quos non licebat man-
ducare nisi solis sacerdotibus?
Et dicebat illis: quia dn̄s est
filius hominis etiam sabbati.
l. xlii · a. cxvi · a. xxv Factum est autē et in alio sab-
bato ut intraret in sinagogam
et doceret. et erat ibi homo et
manus eius dextra erat arida.
Obseruabant autē scribę et pha-
risei si in sabbato curaret: ut in-
uenirent accusare illū. Ipse ue-
ro sciebat cogitationes eorum:
et ait homini qui habebat ma-
nū aridam. Surge: et sta in me-
dio. Et surgens stetit. Ait autē
ad illos ihs. Interrogo uos: si li-
cet sabbatis bene facere an male.
animam saluā facere an pdere.
Et circumspectis omīb;: dixit
homini. Extende manū tuam.
Et extendit: et restituta est ma-
nus eius. Ipsi autē repleti sunt
insipientia: et colloquebantr
ad inuicem quidnā facerent ihu.
l. xliii · a. cxlvi · a. lxvi Factū est autē in illis dieb;
exijt in montē orare: et erat
l. xliiii · a. lxxx · a. xxx pnoctans in oratione dei. Et
cū dies factus eēt uocauit disci-
pulos suos. et elegit duodecim
ex ipsis quos et aplōs nomina-
uit: symonē quē cognomina-
uit petrū. et andream frēm
eius. iacobū. et iohem. philip-
pum. et bartholomeū. mathe-
um. et thomā. iacobū alphei.
et symonē qui uocatr zelotes.
iudam iacobi. et iudā scarioth.
l. xlv qui fuit pditor. Et descendens
a. xxiii · a. xxvii cū illis stetit in loco campestri:
i. xlvi et turba discipulorum eius et
multitudo copiosa plebis. ab
omī iudea. et ierlm. et mari-
tima. et tyri. et sydonis. qui
uenerant ut audirent eum.

et sanarentur a languorib; suis.
Et qui uexabant' spiritib; in
mundis: curabant'. Et omis t'
ba querebat eum tangere: q'a
uirtus de illo exibat et sanabat
l xlvi ii xxv om's. Et ipse eleuatis oculis in
discip'los suos: dicebat. Beati
l xlvii ii xxvi paupes: quia urm est regnu
l xlviii ii xxvii dei. Beati qui nunc esuritis:
quia saturabimini. Beati q'
l xlviiii ii xxx nunc fletis: quia ridebitis. Be
ati eritis cu uos oderint homi
nes. et cum separauerint uos.
et exprobrauerint et eiecerint
nomen urm tanqua malum:
pter filium hominis. Gaude
te in illa die: et exultate. Ec
ce eni merces ura: multa est
in celo. Secdm hec eni faciebat
l l pphis: patres eoru. Veruntam
ue uobis diuitibus: quia ha
l li ii xl betis consolatione uram. Ve
uobis qui saturati estis: quia
esurietis. Ve uobis qui rideus
nunc: quia lugebitis et flebi
tis. Ve cum uobis bene dixerit
om's homines. Secdm hec eni
faciebant pseudo pphis pat's
eoru. Sed uobis dico: qui audi
l lii ii xl tis. Diligite inimicos uros: be
nefacite his qui oderunt uos.
Benedicite maledicentib; uo
bis: orate p calumniantibus
l liii ii xxviii uos. Et qui te percutit in maxil
lam: prebe et altera. Et ab eo
qui aufert tibi uestimentum:
etiam tunica noli phibere.
Omni aute petenti te tribue:

et qui aufert que tua sunt: ne
l liiii ii liiii repetas. Et p ut uultis ut faci
ant uobis homines: et uos illis
l lv ii xli similiter. Et si diligitis eos qui
uos diligunt. que uobis est gra:
Nam et peccatores: diligentes
se diligunt. Et si benefeceritis
his qui uobis diligunt ut' qui
benefaciunt. que uobis est gra:
Siquidem et peccatores hoc fa
ciunt. Et si mutuu dederitis
his a quib; speratis recipe. que gra
est uobis: Nam et peccatores
peccatoribus fenerant': ut re
cipiant equalia. Veruntamen
diligite inimicos uros. et bene
facite et mutuu date nichil inde
spantes: et erit merces ura mul
ta. et eritis filii altissimi. quia
ipse benignus est sup ingratos
et malos.

Estote ergo misericordes: sicut et
l lvi ii l i xli pater uester misericors est. No
lite iudicare: et non iudicabi
mini. Nolite condempnare:
et non condepnabimini. Di
mittite: et dimittemini. Da
te: et dabitur uobis. Mensu
ram bona et confertam et coa
gitata et sup effluente dabt
in sinu urm. Eadem quippe
mensura qua mensi fueritis:
l lvii ii clvi remetiet' uobis. Dicebat aute
illis et similitudine. Numqd
potest cecus cecu ducere: non
l lviii ii xc i xxviii ne ambo in fouea cadent: No
est discip'lus sup magistru. Per
fectus aute omnis: erit sicut

p lviii / ĉ ii magister eius. Quid autē uides
festucā in oculo fr̄is tui. trabem
autē que in oculo tuo est ñ con
sideras: aut quomodo potes dice
re fr̄i tuo. frater sine eiciam festu
cam de oculo tuo. ipse in oculo
p lx / ĉ lviii tuo trabem non uides: Hipocri
ta: eice p̄mū trabem de oculo tuo:
et tunc p̄spicies ut educas festu
p lxi / ĉ lvii cam de oculo fr̄is tui. Non est
enī arbor bona que facit fruct⁹
malos: neq; arbor mala faciens
fructū bonū. Vna queq; enī ar
bor de fructu suo cognoscitur.
p lxii / ĉ xxxv Neq; enī de spinis colligunt ficus:
neq; de rubo uindemiant uuam.
p lxiii / ĉ lviii / i xvi Bonus homo de bono thesauro
cordis sui p̄fert bonū: et malus
homo de malo thesauro p̄fert
p lxiiii / ĉ lxii malum. Ex abundantia cordis:
os loquitur. Quid enī uocatis me
dn̄e. dn̄e. et non facitis que dico?
Omnis qui uenit ad me et audit
sermones meos et facit eos: osten
dem uobis cui similis est. Simi
lis est homini edificanti domū:
qui fodit in posuit fundamen
tum supra petram. Inundatio
ne aquarū facta. illisum est flu
men domui illi: et non potuit
eam mouere. Fundata enim
erat supra petrā. Qui autē au
dit et non facit: similis est ho
mini edificanti domū suā sup̄
terrā. sine fundamento. In quā
illisus est fluuius et continuo ce
cidit: et facta est ruina domus
illius magna.

p lxv / ĉ liiii / i xxxvii Cum autē inplesset omnia *Pvii.*
uerba sua in aures plebis: intra
uit capharnaū. Centurionis
autē cuiusdā seruus male ha
bens erat moriturus: qui illi
erat preciosus. Et cum audis
set de ih̄u misit ad eū seniores
iudeorū: rogans eū ut ueniret
et saluaret seruū eius. At illi
cum uenissent ad ih̄m rogabāt
eum sollicite: dicentes ei. quia
dignus est. ut hoc illi p̄stes.
Diligit enī gentē n̄rām: et sina
gogam ipse edificauit nobis.
Ih̄s autē ibat cū illis. Et cū iam
non longe esset a domo: misit
ad eū centurio amicos dicens.
Dn̄e noli uexari. ñ enī dignus sū
ut sub tectū meū intres. p̄pter qđ et
meipsū non sū dignū arbitrat⁹
ut uenirē ad te: sed dic uerbū
et sanabitur puer m̄s. Nam et
ego homo sum sub potestate con
stitutus. habens sub me milites:
et dico huic uade et uadit. et
alio ueni et uenit. et seruo meo
fac hoc: et facit. Quo audito ih̄s
miratus est: et conuers⁹ sequentibus se tur
bis dixit. Amē dico uobis: nec
p lxvi / ĉ lxvi in isrl̄ tantā fidem inueni. Et
reuersi qui missi fuerant do
mū: inuenerunt seruū qui
languerat sanum.
p lxvii Et factum est deinceps ibat
in ciuitatē que uocat̄ naim:
et ibant cū illo discipli eius et
turba copiosa. Cū autē appro
pinquaret porte ciuitatis: et

ecce defunctus efferebatur filius
unicus matri sue. Et hec uidua
erat: et turba ciuitatis multa
cũ illa. Quã cum uidisset dñs
misericordia motus sup eã: dixit illi.
Noli flere. Et accessit: et tetigit
loculum. Hij autẽ qui portabãt
steterunt. Et ait. Adolescẽs ti
bi dico surge. Et resedit qui erat mor
tuus: et cepit loqui. et dedit il
lum matri sue. Accepit autem t lxx ch cm
omñs timor: et magnificabant de
um dicentes. quia ppha magnus
surrexit in nobis. et quia ds ui
t lxvii sitauit plebem suã. Et exijt hic t lxxi ch cm
sermo in uniuersam iudeã de
eo: et omnẽ circa regionem.
t lxviii ch cx Et nuntiauerunt iohanni
discipli eius de omñb; his et cõ t lxxii
uocauit duos de discipulis suis.
iohannes et misit ad ihm dicens.
Tu es qui uenturus es an alium
expectamus? Cum autẽ uenis
sent ad eum uiri: dixerunt. Io t lxxiii ch cvii
hannes baptista misit nos ad te:
dicens. Tu es qui uenturus es
an aliũ expectamus? In ipsa au
tẽ hora curauit multos a lango
ribus suis et plagis et spiritibus
malis: et cecis multis donauit
uisum. Et respondens: dixit
illis. Euntes nuntiate iohi que
uidistis et audistis: quia ceci
uident. claudi ambulant le
psi mundantur. surdi audiũt.
mortui resurgunt. pauperes
euangelizantur. et beatus est
quicumq; ñ fuerit scandaliza

tus in me. Et cum discessissent
nuntij iohannis: cepit
dicere de iohe ad turbas. Quid
existis in desertũ uidere? Harũ
dinẽ uento moueri? Sed quid exi
stis uidere? hominẽ mollib; uesti
mentis indutũ? Ecce qui in ueste
preciosa sunt et delicijs: in do
mib; regũ sunt. Sed quid existis
uidere? pphã? Utiq; dico uo
bis: et plusquã pphãm. Hic est
de quo scriptum est. Ecce ange
lum meũ mitto ante faciẽ tuã:
qui preparabit uiã tuã ante
te. Dico eñ uobis. maior inter
natos mulierũ ppha iohanne bap
tista nemo est: qui autẽ minor
est in regno dei maior est illo.
Et omñs popls audiens et pub
licani iustificauerunt dñm bap
tizati baptismo iohis: pharisei
autẽ et legispiti consiliũ dei spre
uerunt in semetipsos. ñ baptiza
ti ab eo. Cui ergo similes dicam
homines generationis huius. et
cui simile sunt? Similes sunt
pueris sedentib; in foro: et loquen
tib; ad inuicẽ et dicentib;. Canta
uimus uobis et ñ psaltastis: la
mentauimus et ñ plorastis. Uenit
eñ iohes baptista neq; mandu
cans panẽ. neq; bibens uinum:
et dicitis demoniũ habet. Uenit
filius hominis manducans et bi
bens: et dicitis ecce homo deuora
tor et bibens uinum. amicus pub
licanorũ et peccatorũ. Et iusti
ficata est sapientia ab omñb; filiis

l. xxiiii d. cxxiii suis. Rogabat autē illū quidā
de pharisęis: ut manducaret cum
illo. Et ingressus domū pharisei:
discubuit. Et ecce mulier quę erat
in ciuitate peccatrix. ut cogno-
uit qđ ihs accubuit in domo pha
risęi: attulit alabaustrū unguē
ti. et stans retro secus pedes eius.
lacrimis cepit rigare pedes eius.
et capillis capitis sui tergebat. et
osculabatur pedes eius. et unguē
to unguebat. Videns autē phari
sęus qui uocauerat eū: ait intra
se dicens. Hic si esset ppha: sciret
utiq; quę et qualis esset mulier
quę tangit eū. quia peccatrix est.
Et respondens ihs: dixit ad illū.
Symon: habeo tibi aliqđ dicere.
At ille ait. Magister dic. Duo de
bitores erant cuidā feneratori:
unus debebat denarios quingen-
tos. et alius quinquaginta. Non
habentib; illis unde redderent:
donauit utrisq;. Quis ergo eū
plus diligere debet? Respōdēs
symon dixit. Estimo: quia is cui
plus donauit. At ille dixit ei.
Recte iudicasti. Et conuersus
ad mulierē: dixit symoni. Vides
hanc mulierē? Intraui in do
mū tuā: aquā pedib; meis non
dedisti. Hęc autē lacrimis riga
uit pedes meos: et capillis suis
tersit. Osculū michi non dedi
sti: hęc autē ex quo intrauit. n
cessauit osculari pedes meos.
Oleo caput meū non unxisti: hęc
aūt unguento unxit pedes me

meos. Propter qđ dico tibi: remit
tuntur ei peccata multa quoniam di
lexit multū. Cui autē minus di
mittitur: minus diligit. Dixit
autē ad illā. Remittuntur tibi
peccata. Et cęperunt qui simul
accumbebant dicere intra se.
Quis est hic qui etiā peccata di
mittit? Dixit autē ad mulierē.
Fides tua te saluā fecit: uade
in pace. ¶ viii.
l. xxv Et factū est deinceps et ipse
iter faciebat p ciuitatē et castel
lū predicans et euangelizans
regnū dei: et duodecim cū illo.
et mulieres aliquę quę erant
curatę ab spiritibus malignis
et infirmitatib;. Maria quę uo
catur magdalene de qua demo
nia septē exierant. et iohanna
uxor chuzę pcuratoris herodis
et susanna et alię multę quę
ministrabant ei de facultatib;
l. xxvi d. cxxxi d. xxxvi suis. Cū autē turba plurima
cū uenirent. et de ciuitatib; ppe
rarent ad eū: dixit p similitu
dinē. Exiit qui seminat semi
nare semen suū. Et dum semi
nat: aliud cecidit secus uiā. et
conculcatū est. et uolucres cęli
comederunt illud. Et aliud ce
cidit supra petrā: et natū aru
it quia non habebat humorem.
Et aliud cecidit inter spinas:
et simul exortę spinę suffocaue
runt illud. Et aliud cecidit
in terrā bonā: et ortū fecit fru
ctū centuplū. Hęc dicens: cla-

mabat. Qui habet aures audien
di: audiat. Interrogabant autẽ
eũ discipli eius: que esset hec pa-
rabola. Quib; ipse dixit. Vobis
datũ est nosse misteriũ regni di.
l lxxvii m cxxxii m xxxvii i cviii Ceteris autẽ in parabolis. ut ui
dentes ñ uideant. et audientes
ñ intelligant. Est autẽ hec pa
l lxxviii m cxxxv m xxxviii rabola. Semen est uerbũ dei.
Qui autẽ secus uiã: hii sunt qui
audiunt. deinde uenit diabo
lus et tollit uerbũ de corde eoꝝ.
ne credentes salui fiant. Nam q̃
sup̃ petrã: qui cũ audierint cũ
gaudio suscipiunt uerbũ. Et
hii radices non habent: q̃a ad
tempus credunt. et in tempore
teptationis recedunt. Quod au
tẽ in spinis cecidit: hii sunt qui
audierunt. et a sollicitudinib;
et diuitiis et uoluptatib; uite eũ
tes suffocant̃. et non referunt
fructũ. Quod autẽ in bonã ter
ram: hii sunt qui in corde bono
et optimo audiẽtes uerbũ retinẽt.
et fructũ afferunt in patientia.
l lxxviii m cxxxi m xxxviii Nemo autẽ lucernã accendens
operit eam uase aut subtus lectũ
ponit: sed supra candelabrum
ponit. ut intrantes lucẽ uideãt.
l lxxx m xcii m xl Non enĩ est occultũ qđ non ma
nifestetur: nec absconditũ qđ
ñ cognoscat̃ et in palã ueniat.
l lxxxi m cxxxi Videte ergo: quomodo auditis.
Qui enĩ habet dabitur illi: et q̃
cũq; non habet. etiã qđ putat
l lxxxii m cxxx m xxxv se habere aufereť ab illo. Uene
runt autẽ ad illum mater et frs

eius. et non poterant adire eũ pre
turba: et nunciatũ est illi. Ma
ter tua et frs tui stant foris: uo
lentes te uidere. Qui respondens:
dixit ad eos. Mater mea et frs mei
hii sunt: qui uerbũ di audiunt
et faciunt.
l lxxxiii m lxviii m xlvi Factum est autẽ in una dierũ:
et ipse ascendit in nauiculã. et
discipli eius. et ait ad illos. Trans
fretemus trans stagnũ. Et ascẽ
derunt. Nauigantib; autẽ illis
obdormiuit: et descendit ꝓcella
uenti in stagnũ. et complebun
tur. et periclitabant̃. Accedentes
autẽ suscitauerunt eũ dicentes.
Preceptor: perimus. At ille sur-
gens increpauit uentũ et tẽ
pestatẽ aque: et cessauit uent̃.
et facta est tranquillitas. Dix̃
autẽ illis. Ubi est fides urã: Qui
timentes mirati sunt: dicentes
ad inuicẽ. Quis putas hic est. q̃a uen
tis imperat et mari. et obediunt ei:
Et nauigauerunt autẽ
ad regionẽ gerasenorũ: que ẽ
contra galileam. Et cum egres
sus esset ad terrã: occurrit illi
uir quidã qui habebat demo
niũ iam temporib; multis. et
uestimento non induebatur.
neq; in domo manebat sed in
monumentis. Is ut uidit ihm
ꝓcidit ante illũ: et exclamans
uoce magna dixit. Quid michi
et tibi est ihu fili dei altissimi:
Obsecro te ne me torqueas. Pre
cipiebat enĩ spui immundo:

ut exiret ab homine. Multis enĩ
tẽporib; arripiebat illũ. et uin
ciebatur catenis et compedibus
custoditus: et ruptis uinculis age
bat͡ a demonio in deserta. Interro
gauit autẽ illũ ihs: dicens. Quod
tibi nomen est? At ille dixit. Le
gio. Quia intrauerant demonia
multa in eum: et rogabant illũ
ne imparet illis ut in abissum
irent. Erat autẽ ibi grex porco
rum multorũ pascentiũ in mõ
te: et rogabant eũ ut pmitte
ret eis in illos ingredi. Et pmi
sit illis. Exierunt ergo demonia
ab homine et intrauerunt in
porcos: et impetu abiit grex
p preceps in stagnũ et suffocat͡
est. Qđ ut uiderunt factũ qui
pascebant: fugerunt et nunci
auerunt in ciuitatẽ et in uil
las. Exierunt autẽ uidere qđ
factũ est: et uenerunt ad ihm.
et inuenerunt hominẽ seden
tẽ. a quo demonia exierant.
uestitũ ac sana mẽte ad pedes
ihu et timuerunt. Nunciaue
runt autẽ illis. et qui uide
rant quomodo sanus factus
est a legione: et rogauerunt
illũ omĩs multitudo geraseno
rũ ut discederet ab ipsis. quia
Lxxxiiii / ii xlvii timore magno tenebant͡. Ipse
autẽ ascendens nauim reuer
sus est: et rogabat illũ uir a q̊
demonia exierant ut cũ eo ẽẽt.
Dimisit autẽ eum ihs: dicens.
Redi domũ tuã: et narra q̃nta
tibi fecit deus. Et abiit p uniuer
sam ciuitatẽ: predicans q̃nta
illi fecisset ihs.
Lxxxv / ii lxxiii / ii xlviii Factum est autẽ cum redisset
ihs: excepit illũ turba. Erant
enĩ omĩs expectantes eũ. Et ecce
uenit uir cui nomen iairus. et
ipse pinceps sinagoge erat: et ce
cidit ad pedes eius rogans eum
ut intraret in domũ eius. quia
filia unica erat illi fere annorũ
duodecim. et hec moriebatur.
Et contigit dum iret: a turbis
comprimebat͡. Et mulier quedã
erat in fluxu sanguinis ab an
nis duodecim: que in medicos
erogauerat omnem substantiã
suam. nec ab ullo potuit cura
ri. Accessit retro et tetigit fim
briam uestimenti eius: et con
festim stetit fluxus sanguinis
eius. Et ait ihs. Quis est qui
me tetigit? Negantib; autẽ il
lis omĩb;: dixit petrus. et qui
cũ illo erant. Preceptor. turbe
te comprimunt et affligunt. et
dicis quis me tetigit? Et dixit
ihs. Tetigit me aliquis. Nam et
ego noui uirtutẽ de me exisse.
Videns autẽ mulier q̃a nõ latu
it: tremens uenit et pcidit ante
pedes illius. et ob quã causam
tetigerit eũ indicauit corã omĩ
poplo. et queadmodũ confestim
sanata sit. At ipse dixit illi. Fi
lia fides tua te saluam fecit: ua
de in pace. Adhuc illo loquẽte:
uenit quidam a pncipe synago

ge dicens ei. Quia mortua est fi
lia tua: noli uexare illũ. Ihs
autẽ audito hoc uerbo: respon
dit patri puellę. Noli timere.
Crede tantũ: et salua erit. Et
cũ uenisset domũ: non pmisit
intrare secũ quẽquam. nisi pe
trũ et iohem et iacobũ. et pa
trẽ et matrẽ puellę. Flebant
autẽ omñs: et plangebant illã.
At ille dixit. Nolite flere. Non ẽ
mortua: sed dormit. Et deri
debant eũ: scientes quia mor
tua esset. Ipse autẽ tenens ma
nũ eius: clamauit dicens. Pu
ella surge. Et reuersus est sps
eı᷒ et surrexit continuo: et ius
sit illi dari manducare. Et
stupuerunt parentes eı᷒: qb;
precepit ne alicui dicerent qđ
factum erat. ¶ ix.
R viii. l.lxxxvi c. lxxviii c. xxviii Conuocatis autẽ duodecim
aplis dedit illis uirtutẽ et po
testatẽ sup omnia demonia. et
ut languores curarent: et mi
sit illos predicare regnũ dei
et sanare infirmos. Et ait ad
l.lxxxvii c. lxxxvii c. liii illos. Nichil tuleritis in uiã:
neq; uirgã. neq; perã. neq; pa
nẽ. neq; pecuniã. neq; duas
tunicas habeatis. Et in qua
cũq; domũ intraueritis: ibi
manete et inde ne exeatis.
l.lxxxviii Et quicũq; non receperint uos:
exeuntes de ciuitate illa. eti
am puluerẽ pedum urorum
excutite. in testimoniũ sup
l.lxxxviiii illos. Egressi autẽ circuibant
p castella: euangelizantes et cu
rantes ubiq;.
l.xc c. ... c. lvii Audiuit autẽ herodes tetrar
cha. omnia quę fiebant ab eo:
et hesitabat eo qđ diceretr a qbus
dam quia iohes surrexit amor
tuis. a qbdã autẽ qa helyas ap
paruit. ab aliis uero quia ppha
unus ab antiquis surrexit. Et
ait herodes. Iohem decollaui
ego. Quis autẽ est iste de quo
talia ego audio: Et querebat
l.xci c. lxi uidere eum. Et reuersi apli nar
rauerunt illi quęcũq; fecerunt.
l.xcii c. cxlvi i. xlvii Et assumptis illis: secessit seor
sum in locũ desertũ qui est beth
saida. Quod cũ cognouissent
turbę secutę sunt illũ: et exce
pit illos et loquebatur eis de re
gno dei. eos qui cura indigebãt
l.xciii c. cxlvii c. lxiii i. xlviii sanabat. Dies autẽ cepat decli
nare: et accedentes duodecim
dixerunt illi: Dimitte turbas:
ut euntes in castella uillasq;
quę circa sunt diuertant. et
inueniant escas. quia hic in
loco deserto sumus. Ait autẽ
ad illos. Vos date illis mandu
care. At illi dixerunt. Non sũt
nobis plusquã quinq; panes
et duos pisces: nisi forte nos ea
mus et emamus in omnẽ hãc
turbam escas. Erant autẽ fere
uiri qnq; milia. Ait autẽ ad
discipłos suos. Facite illos dis
cumbere p conuiuia: quinq
genos. Et ita fecerunt: et dis
cumbere fecerunt omñs. Accep

tis autē quinq; panib; et duob;
piscib;· respexit in cęlū et bene
dixit illis. et fregit. et distribuit
discipulis suis ut ponerent ante
turbas. Et manducauerunt
om̄s. et saturati sunt. Et sub
latū est qđ supfuit illis. fragmen
torū cophini duodecim.
L. xciiii M. clxvi M. lxxxii I. lxxiii Et factum est cū solus esset
orans. erant cum illo et disci
puli: et interrogauit illos di
cens. Quē me dicunt esse tur
be: At illi responderunt et
dixerunt. Iohannē baptistā.
alij autē helyam. alij autē q̄a
ppheta unus de priorib; surrexit.
Dixit autē illis. Vos autē quē
me esse dicitis: Respondens
L. xcv M. clxviii M. lxxxiii petrus: dixit. Xp̄m dei. At il
le increpans illos. precepit ne
cui dicerent hoc. dicens quia
oportet filiū hominis multa
pati. et reprobari a senioribus
et pncipib; sacerdotū et scribis.
et occidi et tercia die resurge
L. xcvi M. clxx M. lxxxv re. Dicebat autē ad om̄s. Si qs
uult post me uenire: abne
get semetipsū. et tollat crucē
suā cotidie et sequat me. Qui
enī uoluerit animā suā saluā
facere: pdet illam. Nam qui
pdiderit animā suam ppter
me saluam faciet illam. Qđ enī
pficit homo si uniuersū mun
dū lucret. se autē ipsum pdat
L. xcvii M. clxxi M. lxxxvi et detrimentū sui faciat: Nā
qui me erubuerit et meos ser
mones: hunc filius hominis
erubescet cum uenerit in maiesta
te sua et patris et scōrum ange
L. xcviii M. clxxii M. lxxxvii lorū. Dico autē uobis. Vere sunt
aliqui hic stantes: qui n̄ gusta
bunt mortē donec uideant
regnum dei.
Factum est autē post hęc uer IX.
ba fere dies octo: et assumpsit
petrū et iohannē. et iacobum.
et ascendit in montē ut oraret.
Et factum est dum oraret: spe
cies uultus eius altera. et uesti
tus eius albus refulgens. et ecce
duo uiri loquebantur cū illo.
Erant autē moyses et helyas ui
si in maiestate: et dicebant ex
cessum eius quē completurus
erat in hierusalem. Petrus ue
ro et qui cum illo erant: gra
uati erant somno. Et euigilā
tes uiderunt maiestatē eius:
et duos uiros qui stabant cū
illo. Et factū est cū discederent
ab illo: ait petrus ad ihm. Pre
ceptor bonum est nos hic esse.
et faciamus tria tabernacula.
unū tibi. et unum moysi. et
unū helyę: nesciens quid di
ceret. Hęc autē illo loquente:
facta est nubes et obumbrauit
eos. et timuerunt intrantib;
illis in nubē. et uox facta est
de nube dicens. Hic est filius
meus dilectus. Ipsum audite.
Et dum fieret uox: inuentus
est ih̄s solus. Et ipsi tacuerunt:
et nemini dixerunt in illis di
ebus quicquā ex his quę uide

raut. Factū est autē in sequenti
die descendentibus illis de mon
te occurrit illi turba multa: et
ecce uir de turba exclamauit
dicens. Magister obsecro te res
pice in filium meū quia unic9
est michi: et ecce sp̄s apprehen
dit illū. et subito clamat et eli
dit et dissipat eum cū spuma.
et uix discedit dilanians eum.
et rogaui discip̄los tuos ut eice
rent illū et ñ potuerunt. Re
spondens autē ih̄s: dixit. O ge
neratio infidelis et puersa. usq;
quo ero apud uos et patiar uos:
Adduc huc filiū tuū. Et cū ac
cederet: elisit illū demonium
et dissipauit. Et increpauit ih̄s
sp̄m inmundū: et sanauit pu
erum et reddidit illū patri ei9.
c.c ꝯ lxxv Stupebant autē omnes in ma
c.ci ꝯ clxxviii gnitudine dei. omībusq; mirā
tib; in omīb; quę faciebat: dx̄
ad discip̄los suos. Ponite uos
in cordib; ur̄is sermones istos.
Filius enī hominis: futurū est
ut tradatur in manus hominū.
At illi ignorabant uerbū istud.
et erat uelatū ante eos ut non
sentirent illud: et timebant
eū interrogare de hoc uerbo.
c.cii ꝯ clxxviii ꝯ xcv Intrauit autē cogitatio in eos:
quis eorū esset maior. At ih̄s
uidit cogitationes cordis illoꝝ:
apprehendens puerū statuit
eum secus se. et ait illis. Quicū
q; susceperit puerū istum in no
mine meo: me recipit. Et qui

cūq; me receperit: recipit eū qui me
misit. Nam qui minor est inter
c.ciii ꝯ xxvii omīs uos: hic maior est. Respon
dens autē iohes: dixit. Preceptor.
uidimus quendā in nomine tuo
eicientē demonia: et phibuimus
eū quia ñ sequit᷑ nobiscū. Et
ait ad illū ih̄s. Nolite phibere.
Quia enī non est aduersū uos: p
uobis est.
c.ciiii Factū est autē dum complerē
tur dies assumptionis ei9. et ipse
faciē suā firmauit ut iret hieru
salem. et misit nuntios ante cō
spectū suum. Et euntes intraue
runt in ciuitatē samaritanorū:
ut pararent illi: et non receperunt
eum. quia facies eius erat euntis
ih̄rlm. Cum uidissent autē disci
puli eius iacobus et iohes: dixerūt.
Dn̄e uis dicimus ut ignis descen
dat de cęlo et consumat illos.
sicut et helias fecit: Et conuer
sus increpauit illos: et dixit. Nes
citis cuius sp̄s estis: Filius enim
hominis non uenit animas ho
minū pdere: sed saluare. Et abi
erunt in aliud castellum.
c.cv ꝯ lxviii Factū est autē ambulantibus
illis in uia: dixit quidā ad illū.
Sequar te quocūq; ieris. Et ait
illi ih̄s. Vulpes foueas habent.
et uolucres cęli nidos: filius au
tem hominis ñ habet ubi caput
c.cvi reclinet. Ait autē ad alterum.
Sequere me. Ille autē dixit. Do
mine pmitte michi pⁱmū ire se
pelire patrē meū. Dixitq; ei ih̄s.

Sine ut mortui sepeliant mortu
os suos: tu autē uade annuntia re
gnū dei. Et ait alter. Sequar te
dn̄e: sed p̄mum p̄mitte michi re
nuntiare his qui in domo sunt.
Et ait ad illū ih̄s. Nemo mittens
manū suā in aratrū. et aspiciens
retro: aptus est regnū dei.
x. c. cvij Post hec autē designauit dn̄s
et alios septuaginta duos. et mi
sit illos binos ante faciem suam.
in omnē ciuitatē et locū q̊ erat
ipse uenturus. et dicebat illis.
c. cviij Messis quidē multa: operarij au
tē pauci. Rogate ergo dn̄m mes
sis: ut mittat operarios in messē
c. cviiij suā. Ite. Ecce ego mitto uos: si
cut agnos inter lupos. Nolite
c. cx portare sacculū neq; perā neq;
calciam̄ta: et neminē p uiam
c. cxi salutaueritis. In quācumq; do
mū intraueritis: primū dicite.
Pax huic domui. Et si ibi fuerit
filius pacis requiescet sup illam
pax u̅ra: sin autē ad uos reuer
c. cxij tetur. In eadem autē domo ma
nete: edentes et bibentes que
apud illos sunt. Dignus est e
nim operarius mercede sua. Noli
te transire de domo in domum.
c. cxiij Et in quācumq; ciuitatē intra
ueritis et susceperint uos: man
ducate que apponuntur uobis
et curate infirmos qui in illa
sunt. et dicite illis. Appropin
c. cxiiij quauit in uos regnum dei. In
quācumq; ciuitatē intraueri
tis et non receperint uos: exeun

tes in plateas eius dicite. etiam
puluerē qui adhesit nobis de ci
uitate u̅ra in pedib; n̅ris. exter
gimus in uos. Tamen hoc scito
te: quia appropinquauit regnū
dei. Dico uobis: quia sodomis in
die illa remissius erit quā illi
c. cxv ciuitati. Ve tibi corozaim. ue ti
bi bethsaida: quia si in tyro et sy
done facte fuissent uirtutes que in uob facte st̄.
olim in cilicio et cinere sedentes penitērent.
Verumtamen tyro et sydoni
remissius erit in iudicio: quā
uobis. Et tu capharnaū usq; ad
celū exaltata: usq; ad infernū
c. cxvi demergeris. Qui uos audit me
audit. et qui uos sp̄nit me sp̄
nit. Qui autē me sp̄nit: sp̄nit
eum qui me misit.
c. cxvij Reuersi sunt autē septuagin
ta duo cum gaudio dicentes.
Dn̄e etiam demonia subiciunt
nobis: in nomine tuo. Et ait il
lis. Videbam satanan: sicut ful
gur de celo cadentē. Ecce dedi
uobis potestatē calcandi sup ser
pentes et scorpiones: et supra
omnē uirtutem inimici: et ni
chil uobis nocebit. Verunta
men in hoc nolite gaudere q̄a
sp̄s uobis subiciuntur: gaude
te autē quod nomina u̅ra sc̄p
c. cxviij ta sunt in celis. In ipsa hora
exultauit ih̄s sp̄u sc̄o: et dixit.
Confitebor tibi dn̄e pater celi.
et terre: q̊d abscondisti hec a
sapientib; et prudentib;. et re
uelasti ea paruulis. Etiā pater

l cxviii quia sic placuit ante te. Omnia
michi tradita sunt a patre meo:
et nemo scit qui sit filius nisi
pater. et qui sit pater nisi fi
lius. et cui uoluerit filius re
uelare.
l cxx Et conuersus ad discipulos suos:
dixit. Beati oculi: qui uident
que uidetis. Dico enim uobis: quod
multi prophete et reges uoluerunt
uidere que uos uidetis et non
uiderunt. et audire que au
l cxxi ditis et non audierunt. Et ec
ce quidam legis peritus surrexit.
temptans illum et dicens. Ma
gister. quid faciendo uitam eter
nam possidebo? At ille dixit
ad eum. In lege quid scriptum
est? quomodo legis? Ille respon
dens: dixit. Diliges dominum deum
tuum ex toto corde tuo. et ex
tota anima tua. et ex omnibus
uiribus tuis. et ex omni mente
tua: et proximum tuum sicut te
ipsum. Dixitque illi. Recte respon
l cxxii disti. Hoc fac et uiues. Ille au
tem uolens iustificare seipsum:
dixit ad ihesum. Et quis est meus
proximus? Suspiciens autem ihesus:
dixit. Homo quidam descende
bat ab ierusalem in iericho: et
incidit in latrones. Qui etiam
despoliauerunt eum: et pla
gis impositis abierunt semiui
uo relicto. Accidit autem ut sa
cerdos quidam descenderet eadem
uia: et uiso illo preteriuit. Si
militer et leuita cum esset secus
locum et uideret eum: pertransiit.
Samaritanus autem quidam iter
faciens uenit secus eum: et uidens
eum misericordia motus est. Et ap
propians alligauit uulnera eius.
infundens oleum desuper et uinum.
et imponens illum in iumentum
suum: duxit in stabulum: et curam
eius egit. Et altera die protulit
duos denarios: et dedit stabu
lario et ait. Curam illius habe:
et quodcumque supererogaueris. ego
cum rediero reddam tibi. Quis ho
rum trium uidetur tibi proximus fu
isse illi. qui incidit in latrones?
At ille dixit. Qui fecit misericordiam
in illum. Et ait illi ihesus. Vade. et
tu fac similiter.
Factum est autem dum irent
et ipse intrauit in quoddam ca
stellum: et mulier quedam mar
tha nomine excepit illum in do
mum suam. Et huic erat soror
nomine maria: que etiam sedens
secus pedes domini audiebat uer
bum illius. Martha autem sata
gebat: circa frequens ministe
rium. Que stetit: et ait. Domine
non est tibi cure quod soror mea
reliquid me solam ministra
re? Dic ergo illi: ut me adiu
uet. Et respondens: dixit illi
dominus. Martha martha sollicita
es: et turbaris erga plurima.
Porro unum est necessarium.
Maria optimam partem elegit:
que non auferetur ab ea.
l cxxiii Et factum est cum esset in lo- F. xi.

eo quodā orans: ut cessauit dixit
unus ex eis de discipulis eius ad eū.
Dn̄e doce nos orare: sicut et io-
hannes docuit discipl'os suos. Et
ait illis. Cum oratis dicite. Pater
sanctificetur nomen tuū: Adue-
niat regnū tuū. panem nr̄m co-
l xxxiii tidianum: da nobis hodie. Et
dimitte nobis peccata nr̄a. siqui-
dem et ipsi dimittimus omni
debenti nobis: et ne nos indu-
cas in temptationē. Et ait ad il-
los. Quis ur̄m habebit amicum
et ibit ad illū media nocte et di-
cet illi. Amice comoda michi
tres panes: qm̄ amicus m̄s ue-
nit de uia ad me. et non habeo
qd̄ ponam ante illū. Et ille de-
intus respondens ait. Noli me
molestus esse. Iam ostium clau-
sum est. et pueri mei mecū st̄
in cubili: non possum surgere
et dare tibi. Et ille si pseuerauе-
rit pulsans. dico uobis: et si n̄
dabit illi surgens eo qd̄ amicus
eius sit. pp̄ter inpbitatē tamen
eius surget. et dabit illi quot-
l xxxv ā liii qt̄ habet necessarios. Et ego
uobis dico. Petite et dabitur uo-
bis. querite et inuenietis. pul-
sate et apietur uobis. Omis enī
qui petit accipit. et qui que-
rit inuenit. et pulsanti apiet.
Quis autē ex uobis patrē petit
panē. nunquid lapidē dabit illi?
Aut piscē nunqd̄ p pisce ser-
pentem dabit illi? Aut si pe-
tierit ouum. nunquid porri-

get illi scorpionē? Si ergo uos
cum sitis mali nostis bona data
dare filiis uris: quanto magis
pater uester de celo dabit sp̄m
bonū petentib; se?
l xxxvi ā xxviii Et erat eiciens demoniū: et
illud erat mutus. Et cū eiecis-
set demoniū: locutus est mu-
tus. et ammirate sunt tur-
l xxxvii be. Quidā autē ex eis dixerūt.
ā xxi ā xxxiiii In beelzebub principe demonior:
l xxxviii ā xxxvii eicit demonia. Et alii temptan-
tes signū de celo querebant ab
l xxxviii ā xxx ā xxxii eo. Ipse autē ut uidit cogitatio-
nes eorū: dixit eis. Omne regnū
in seipsum diuisum desolabi-
tur: et domus supra domum
cadet. Si autē et satanas in se
ipsum diuisus est. quomodo
stabit regnū ipsius. quia dici-
tis in beelzebub eicere me demo-
nia: Si autē ego in beelzebub
eicio demonia. filii urī in quo
eiciunt? Ideo ipsi iudices uri
erunt. Porro si in digito dei
eicio demonia: pfecto puenit
in uos regnū dei. Cum fortis
armatus custodit atriū suū:
in pace sunt ea que possidet.
Si autē fortior illo supueniēs
uicerit eum: uniuersa arma
ei' aufert in quib; confidebat.
et spolia eius distribuet. Qui
non est mecū contra me est:
et qui n̄ colligit mecū dispgit.
l xxxx ā xxxviii Cum inmundus sp̄s exierit
de homine: ambulat p loca
inaquosa. querens requiē et

non inueniens dicit. Reuertar
in domũ meã: unde exiui. Et
cũ uenerit: inuenit scopis mũ
datã. Et tunc uadit et assumit
septẽ alios sp̄s nequiores se: et
ingressi habitant ibi. et fiunt
nouissima hominis illius peio
ra prioribus.
L cxxxi Factũ est autẽ cum hec dice
ret: extollens uocẽ quedã mu
lier de turba dixit illi. Beatus
uenter qui te portauit. et ube
ra que suxisti. At ille dixit.
Quin immo beati qui audiũt
uerbũ dei: et custodiunt illđ.
L cxxxii M cxxxviii Turbis autẽ concurrentib; cę
pit dicere. Generatio hec: ge
neratio nequã est. Signũ que
rit: et signũ non dabitur illi
nisi signum ione. Nam sicut
ionas fuit signũ nineuitis: ita
erit et filius hominis generati
oni isti. Regina austri surget
in iudicio cum uiris generati
onis huius et condẽpnabit il
los: quia uenit a finib; terrę
audire sapientiã salomonis.
Et ecce plus salomone hic. Viri
nineuitę surgent in iudicio
cũ generatione hac et condẽp
nabunt illam: quia penitẽ
tiam egerunt ad predicationẽ
ionę. Et ecce plus iona hic.
L cxxxiii M xxxiii M xxxviii Nemo lucernã accendit et in
abscondito ponit neq; sub mo
dio sed supra candelabrũ ut
qui ingrediunt lumen uide
L cxxxiiii M xlvii ant. Lucerna corporis tui est
oculus tuus. Si oculus tuus fue
rit simplex: totũ corpus tuũ lu
cidum erit. Si autẽ nequã fuerit:
etiã corpus tuũ tenebrosum erit.
Vide ergo: ne lumen qđ in te est
tenebre sint. Si ergo corpus tuũ
totum fuerit lucidũ. non ha
bens aliquã partẽ tenebrarum.
erit lucidum totũ: et sicut lucer
nam fulguris illuminabit te.
L cxxxv M cxxxvi Et cum loqueretur: rogauit
illum quidam phariseus ut p̄n
deret apud se. Et ingressus recu
buit. Phariseus autẽ cępit intra
se reputans dicere: quare non
baptizatus esset ante prandiũ.
Et ait dn̄s ad illum. Nunc uos
pharisei qđ deforis est calicis et
catini mundatis: qđ autẽ intus
est ur̄m plenũ est rapina et
iniquitate. Stulti. nonne qui
fecit qđ deforis est. etiã id quod
deintus est fecit: Verumtamen
qđ sup est. date elemosinã: et
ecce omnia munda sunt uobis.
L cxxxvi M cxxxiiii Sed uę uobis phariseis: quia de
cimatis mentã. et rutã. et om̄e
holus. et preteritis iudiciũ et ca
ritatẽ dei. Hęc autẽ oportuit fa
cere: et illa non omittere. Vę
L cxxxvii uobis phariseis: quia diligitis
M cxxxviii M cxxxv p̄mas cathedras in sinagogis. et
L cxxxviii M cxxxvii salutationes in foro. Vę uobis
quia estis ut monumenta quę
non apparent: et homines am
L cxxxviii M cxxxviii bulantes supra nesciunt. Respõ
dens autẽ quidã ex legis p̄itis:
ait illi. Magister: hęc dicens eti

am nobis contumeliam facis. At
ille ait. Et uobis legis peritis ue: quia
oneratis homines oneribus que por
tari non possunt. et ipsi uno di
gito uestro non tangitis sarcinas.
ł cxl ã xxxviii Ve uobis quia edificatis monumen
ta prophetarum: patres autem uestri occi
derunt illos. Profecto testificami
ni quod consentitis operibus patrum ue
strorum: quoniam quidem ipsi eos occi
derunt. uos autem edificatis eorum
sepulchra. Propterea et sapien
ł cxli ã xl tia dei dixit. Mittam ad illos pro
phetas et apostolos: et ex illis occi
dent et persequentur: ut inquiratur
sanguis omnium prophetarum. qui
effusus est a constitutione mun
di a generatione ista. a sangui
ne abel usque ad sanguinem zacha
rie qui periit inter templum et
edem. Ita dico uobis: requiretur
ab hac generatione. Ve uobis
ł cxlii ã xxxv legis peritis: quia tulistis clauem sci
entie. Ipsi non introistis: et eos
XIII. ł cxliii qui introibant prohibuistis. Cum
hec ad illos diceret: ceperunt pha
risei et legis periti grauiter insiste
re et os eius opprimere de mul
tis insidiantes ei: et querentes
capere aliquid ex ore eius ut ac
lxii cusarent eum. Multis autem
turbis circumstantibus ita ut se
inuicem conculcarent: cepit di
cere ad discipulos suos.
ł cxliv ã xciii ã lxxviii ł cxlv Attendite a fermento pha
riseorum: quod est hipocrisis. Nichil
autem opertum est quod non reuele
tur. neque absconditum quod non

sciatur: quoniam in tenebris que dixi
stis. in lumine dicentur. et quod in
aure locuti estis in cubiculis pre
dicabitur in tectis. Dico autem uo
bis amicis meis: ne terreamini
ab his qui occidunt corpus. et
post hec non habent amplius
quid faciant. Ostendam autem uo
bis: quem timeatis. Timete eum:
qui postquam occiderit. habet po
testatem mittere in gehennam. Ita
dico uobis: hunc timete. Nonne
quinque passeres ueneunt dipon
dio. et unus ex illis non est in ob
liuione coram deo. Sed et capilli ca
pitis uestri omnes numerati sunt.
Nolite ergo timere. Multis pas
seribus pluris estis. Dico autem uobis.
Omnis quicumque confessus fuerit in
me doctrina coram hominibus.
et filius hominis confitebitur
ł cxlvi ã xciiii ã lxxvi in illo coram angelis dei. Qui au
tem negauerit me coram homini
bus. denegabitur coram angelis
ł cxlvii ã xxxiii ã xxxiiii dei. Et omnis qui dicit uerbum
in filium hominis remittetur illi:
ei autem qui in spiritum sanctum blasphe
ł cxlviii ã lxxxiii ã cxli mauerit non remittetur. Cum au
tem inducent uos in sinagogas et
ad magistratus et potestates: no
lite solliciti esse qualiter aut
quid respondeatis. aut quid di
catis. Spiritus enim sanctus docebit uos in
ipsa hora: que oporteat dicere.
ł cxlviiii Ait autem ei quidam de
turba. Magister dic fratri meo
ut diuidat mecum hereditatem.
At ille dixit ei. Homo quis me

constituit iudicem aut diuiso
rem sup uos? Dixitq; ad illos.
Uidete et cauete ab omi auari
cia: quia non in abundantia
cuiusquā uita eius est ex his
que possidet. Dixit autē simi
litudinē ad illos: dicens. Ho
minis cuiusdā diuitis uberes
fructus ager attulit: et cogita
bat intra se dicens. Quid faciā
qđ non habeo quo congregē
fructus meos? Et dixit. Hoc fa
ciam. Destruam horrea mea.
et maiora faciam: et illuc con
gregabo omia que nata sunt
michi. et bona mea. et dicam
anime mee. Anima habes mul Ł cli
ta bona posita in annos plu
rimos: requiesce. comede. et bi
be. epulare. Dixit autē illi ds. Ł clii
Stulte hac nocte animā tuam ā xxiiii ā cvii.
repetunt a te. que autē para Ł cliii ā xlvi
sti cuius erunt? Sic est qui si
bi thesaurizat: et non est in
deum diues.
Ł cl ā xlviii Dixitq; ad discipulos suos. Ł cliiii
Ideo uob dico: nolite solliciti
esse anime quid manducetis.
neq; corpori qđ uestiamini. An
ima plus est quā esca: et corp
quā uestimentū. Considera
te coruos quia n̄ seminant ne Ł clv ā cclxvi
q; metunt: quib; non est cella
rium neq; horreū. et ds pascit
illos. Quanto magis uos plu
ris estis illis. Quis autē urm co
gitando potest adicere ad sta
turā suā cubitū unū? Si ergo

neq; qđ minimū est potestis. quid
de ceteris solliciti estis? Considera
te lilia agri: quomodo crescunt.
Non laborant: non nent. Dico
autē uob: quia nec salomon in
omi glia sua uestiebatur sicut
unū ex istis. Si autē fenū qđ ho
die in agro est et cras in clibanū
mittitur ds sic uestit. quanto ma
gis uos pusille fidei? Et uos noli
te querere quid manducetis aut
qđ bibatis: et nolite in sublime
tolli. Hec enī omnia: gentes mun
di querunt. Pater autē urs scit
qm his indigetis. Veruntamen
querite regnū dei: et hec omia
adicientur uobis. Nolite timere
pusillus grex: quia complacu
it patri uro dare uobis regnum.
Uendite que possidetis: et date
elemosinam. Facite uobis saccu
los qui non ueterescunt: thesau
rum non deficientē in celis. quo
fur n̄ appropiat. neq; tinea cor
rumpit. Ubi autē thesaurus urs
est: ibi et cor urm erit. Sint lū
bi uri precincti et lucerne ardē
tes: et uos similes hominib; expe
ctantib; dnm suū quando reuer
tatur a nuptiis. ut cum uenerit
et pulsauerit confestim apiant
ei. Beati serui illi quos cū uene
rit dns inuenerit uigilantes.
Amen dico uobis: qđ precinget
se et faciet illos discumbere. et
transiens ministrabit illis. Et
si uenerit in scđa uigilia. et si
in tertia uigilia uenerit et ita

inuenerit: beati sunt serui illi.
Hoc autem scitote: quoniam si sciret pa
terfamilias qua hora fur ueniret.
uigilaret utique et non sineret
perfodi domum suam. Et uos estote
parati: quia qua hora non putatis
filius hominis ueniet. Ait autem
ei petrus. Domine ad nos dicis hanc
parabolam an ad omnes? Dixit autem
dominus. Quis putas est fidelis dispen
sator. et prudens. quem constitu
it dominus super familiam suam ut det il
lis in tempore tritici mensuram?
Beatus ille seruus quem cum ue
nerit dominus inuenerit sic facientem.
Vere dico uobis: quia super omnia
que possidet constituet illum.
Quod si dixerit seruus ille in corde
suo moram facit dominus meus ueni
re. et ceperit percutere pueros et
ancillas. et edere et bibere et
inebriari: ueniet dominus serui illius
in die qua non sperat et hora qua
nescit et diuidet eum. partemque
eius cum infidelibus ponet. Ille
autem seruus qui cognouit uolun
tatem domini sui et non preparauit et non fecit secundum
dominum uoluntatem eius. uapulabit multis. qui
autem non cognouit et fecit digna plagis uapulabit
paucis. Omni autem cui multum
datum est. multum queretur ab
eo: et cui commendauerunt
multum: plus petent ab eo.
Ignem ueni mittere in terram.
et quid uolo nisi ut accendatur?
Baptismo autem habeo baptiza
ri: et quomodo coartor usque dum
perficiatur? Putatis quia pacem
ueni dare in terram? non dico uobis.
sed separationem. Erunt enim ex hoc
quinque in domo una diuisi. Tres
in duos: et duo in tres diuidentur.
Pater in filium. et filius in patrem
suum. et mater in filiam. et filia in
matrem: socrus in nurum suam:
et nurus in socrum suam. Dicebat
autem et ad turbas. Cum uideri
tis nubem orientem ab occasu: sta
tim dicitis nimbus uenit. Et
ita fit. Hypocrite. faciem celi et
terre nostis probare. hoc autem
tempus quomodo non probatis? Quid
autem et a uobis ipsis non iudica
tis quod iustum est? Cum autem ua
dis cum aduersario tuo ad princi
pem in uia. da operam libe
rari ab illo. ne forte trahat te
ad iudicem. et iudex tradat te
exactori. et exactor mittet te
in carcerem. Dico tibi: non exies
inde donec etiam nouissimum mi
nutum reddas.
Aderant autem quidam ipso xiii
in tempore nuntiantes illi de
galileis quorum sanguinem pila
tus miscuit cum sacrificiis eorum:
et respondens dixit illis. Puta
tis quod hii galilei pre omnibus gali
leis peccatores fuerunt. quia ta
lia passi sunt? non dico uobis:
sed nisi penitentiam habueritis
omnes similiter peribitis. Et sicut
illi decem et octo supra quos ceci
dit turris in siloa et occidit eos

putatis quia et ipsi debitores
fuerunt preter omnes homines
habitantes in ierlm. Non di
co uobis: sed si non penitentiã
habueritis. omnes similiter pibis.
Dicebat autẽ hanc similitudi
nẽ. Arborẽ fici habebat qdam
plantatã in uinea sua: et ue
nit querens fructũ in illa et ñ
inuenit. Dixit autẽ ad culto
rem uineę. Ecce anni tres sunt
ex quo uenio querens fructũ
in ficulnea hac: et ñ inuenio.
Succide ergo illam. Ut quid
etiã terram occupat. At ille
respondens: dixit illi. Dñe di
mitte illam et hoc anno: usq;
dum fodiã circa illã et mittam
stercora. Et siquidem fecerit
fructũ. Sin autẽ in futurũ suc
cides eam.
Erat autẽ docens in sinagoga
eorũ sabbatis: et ecce mulier q̃
habebat spm infirmitatis an
nis decẽ et octo. et erat incli
nata: nec omnino poterat sur
sum respicere. Quam cũ uidis
set ihs uocauit ad se: et ait illi.
Mulier dimissa es ab infirmita
te tua. Et inposuit illi manus:
et confestim erecta est et glori
t clxv cc cxvi cc xxv ficabat dm. Respondens autẽ
archisinagogus indignans qa
sabbato curasset ihs: dicebat
turbę. Sex dies sunt: in quib;
oportet oportet opari. In his
ergo uenite et curamini: et ñ

in die sabbati. Respondit autem
ad illũ dñs: et dixit. Hipocritę.
unusquisq; urm sabbato ñ sol
uit bouẽ suũ aut asinũ á pre
sepio et ducit ad aquare. Hanc
autẽ filiam abrahę quã alliga
uit satanas ecce decem et octo
annis. ñ oportuit solui á uin
t clxvi culo isto die sabbati. Et cum
hec diceret erubescebant omnes
aduersarij eius: et omnis popls
gaudebat in uniuersis quę
gloriosę fiebant ab eo.
t clxvii cc cxxxvi cc xliii Dicebat ergo. Cui simile est
regnũ dei. et cui simile ẽẽ existi
mabo illud. Simile grano sina
pis qd acceptũ homo misit in
hortum suum et creuit. et fa
ctũ ẽ in arborẽ magnã: et uo
lucres celi requieuerunt in ra
t clxviii cc cxxxviii mis eius. Et iterum dixit. Cui
simile estimabo regnum dei.
Simile est fermento qd accep
tum mulier abscondit in fari
nę sata tria: donec fermenta
retur totum.
t clxviii cc lxxvi cc xl Et ibat p ciuitates et castel
la docens: et iter faciens in hie
t clxx cc lx rusalem. Ait autẽ illi quidã.
Dñe. si pauci sunt qui saluan
tur. Ipse autẽ dixit ad illos.
Contendite intrare p angu
stam portã: quia multi dico
uobis querent intrare et non
t clxxi cc lv poterunt. Cum autẽ intraue
rit paterfamilias et cluserit
ostium: incipietis foris stare

et pulsare ostium. dicentes. Do
mine aperi nobis. Et respondens
dicet vobis. Nescio vos unde si
tis. Tunc incipietis dicere. Man
ducavimus coram te et bibimus.
et in plateis nostris docuisti. Et di
cet vobis. Nescio vos unde sitis.
Discedite a me omnes operarii iniqui
tatis. Ibi erit fletus et stridor
I clxxiii ii lxv dentium. Cum videritis abraham et ysa
ac et iacob. et omnes prophetas in regno
dei. vos autem expelli foras. et ve
nient ab oriente. et occidente.
et aquilone et austro. et accum
I clxxiii ii cxxviii ii cci bent in regno dei. Et ecce sunt
novissimi qui erant primi. et
sunt primi qui erant novissi
I clxxiiii mi. In ipsa nocte vel die acces
serunt quidam phariseorum dicen
tes illi. Exi et vade hinc. quia
herodes vult te occidere. Et
ait illis. Ite et dicite vulpi
illi. Ecce eicio demonia et sa
nitates perficio hodie et cras et
tertia die consummor. Verum
tamen oportet me hodie et
cras et sequenti ambulare.
quia non capit prophetam perire extra ie
rusalem. Hierusalem hieru
I clxxv ii cxxxi salem que occidis prophetas et la
pides eos qui mittuntur ad te.
quotiens volui congregare
filios tuos quemadmodum avis
nidum suum sub pennis. et nolu
isti. Ecce relinquetur vobis domus
vestra. Dico autem vobis quia non vi
debitis me. donec veniat cum

dicetis. Benedictus qui venit in
nomine domini.
I clxxvi Et factum est cum intraret in do P xiiii
mum cuiusdam principis phariseorum
sabbato manducare panem. et
ipsi observabant eum. et ecce ho
mo quidam ydropicus erat an
I clxxvii ii cxvi te illum. Et respondens ihesus dixit
ad legis peritos et phariseos di
cens. Si licet sabbato curare.
At illi tacuerunt. Ipse vero ap
prehensum sanavit eum. ac di
misit. Et respondens ad illos
dixit. Cuius vestrum asinus aut bos
in puteum cadet. et non continuo
extrahet illum die sabbati. et non
poterant ad hec respondere illi.
I clxxviii Dicebat autem et ad invitatos
parabolam. intendens quomodo
primos accubitus eligerent. di
cens ad illos. Cum invitatus
fueris ad nuptias non discumbas
in primo loco. ne forte honoratior
te sit invitatus ab eo. et ve
niens is qui te et illum vocavit
dicat tibi. da huic locum. et
tunc incipias cum rubore no
vissimum locum tenere. sed cum
vocatus fueris vade recumbe
in novissimo loco. ut cum vene
rit qui te invitavit dicat ti
bi. Ascende superius amice. Tunc
erit tibi gloria coram simul discum
I clxxviiii ii cxxxi bentibus. Quia omnis qui se
humiliat exaltabitur. et qui
I clxxx se exaltat humiliabitur. Dice
bat autem et ei qui se invita-